Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Bc. Barbora Sirová (Literárně-historická studia)

Název práce: Sémiotická analýza hudebního videoklipu Evropo dýchej

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce je velice zajímavým pokusem zareagovat na výrazně aktuální téma a zároveň nabídnout analýzu ve stylu případových studií, která ale bude mít jak po metodologické, tak i po obsahové stránce silný zobecňující potenciál; měla by být tedy analogicky aplikovatelná i na další materiál podobného tematického směřování i mediálního provedení ve formě hudebního videoklipu.

Výsledná podoba práce je výsledkem zužování a transformování původně příliš široce zadaného a tematicky heterogenního materiálu. Tato cesta, kterou si diplomantka v rámci geneze své kvalifikační práce prošla, se odráží na volbě základní metody, tj. sémiotické analýzy, tak i na redukci materiálu na „esenciální" příklad propagandisticky pojatého „umění", jež nachází resonanci ve specifické sféře soudobého publika. Právě tato prošlá cesta se – soudím – projevuje i na potřebě napsat práci terminologicky přesnou, zakotvenou v soudobém diskursu kulturálních a mediálních studií a provázanou i s dalšími kvalifikačními pracemi, které na toto téma v posledních letech vznikly.

Na práci výrazně oceňuji podrobné zmapování problematiky sémiotiky či sémantiky hudebního videa, byť – a to naopak neoceňuji – jde zde i v úvodní sémiotické kapitole bohužel často o zdroje zprostředkované „z druhé ruky", tedy o texty parafrázující či citující původní texty – např. problém konotací a denotací by měla diplomantka vykládat přímo z Rolanda Barthesa, a nikoli skrzevá Renátu Sedlákovou a analogicky to platí i pro Hallovo kódování/dekódování či pro Foucaultův dispozitiv (a Foucault by neměl být psán jako „Focault" – viz s. 16).

Práce je psaná poměrně hutným stylem, je zacílená na své výsledné téma a je i věcná a pojmově přesná. Tento styl – neodpustím si podotknout – však poněkud ruší potřeba atributizovat jednotlivé zmíněné autority – např. „akademik a umělec Václav Magid" (s. 20). Tato atributizace nepomáhá porozumění (co nám zpřesní, víme-li o někom, že je akademik?) a spíše rozptyluje; jednotlivé parafrázované či citované premisy buď něco říkají, a pak by měly

být srozumitelné i bez atributizací jejich autorů, anebo ne, a pak jim tato atributizace nepomůže. Jejím využitím pak navíc – byť jen výjimečně – vznikají i věcné chyby: John Hartley se sice ve Velké Británii narodil, ale protože víceméně od začátku své akademické kariéry působil a dosud působí v Austrálii, neměl by být označován jako „britský profesor kulturní vědy" (s. 33).

Samotná případová studie, tj. interpretace videoklipu „Evropo dýchej" (opět formální aspekt – citační úzus říká, že název písně, klipu apod. by měl být v uvozovkách, jež v práci chybějí) je velmi produktivní a věcná. Barbora Sirová se drží svého zadání, tedy snahy nehodnotit pravdivost nabízených výpovědí, ale sledovat jen způsob prezentace sémantických významů a modelové čtení, kterého chce videoklip dosáhnout. Tento výklad je zcela věcný, analyticky přesný a zároveň schopný implikovat obecnější problematiku, kterou případová studie nejen ilustruje, ale zároveň zajímavě implikuje. Práce tak svým vyzněním pootevírá řadu dalších otázek, jež by měly být promýšleny a na podobném materiálu dále rozvíjeny a zodpovídány.

Práci vnímám jako velmi přínosnou a oborově užitečnou. Byť zmíněné nedostatky v „řemeslném" provedení (a k nim patří i ne zredigovaný soupis literatury, kde se Barthes jakýmsi mechanickým nedopatřením vyskytuje u písmena R či kde nejspíš jakýsi pomocný software vytvořil zpatlaniny typu „*Subkultura a styl*. Translated by Miroslav Kotásek" – s. 58 – proč je tu proboha údaj o českém překladu uváděn anglicky?!) spadají i na mou hlavu jakožto vedoucího práce, pykat za ně nutně musí diplomantka: Práci tedy rozhodně **doporučuji k obhajobě** a z důvodu výsledného provedení po stránce akademického psaní tedy navrhuji známku **velmi dobře**, byť z hlediska obsahového ji vnímám spíše jako výbornou.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

.....

podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 28. 8. 2018

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl